

Museu d'Art
Jaume Morera

Av. Blondel, 40 baixos - 25002 Lleida - Tel. 973 700 419
mmorera@paeria.cat - www.paeria.cat/mmorera

Horari

De dimarts a dissabte: d'11 a 14 i de 17 a 20 hores
Diumenges i festius: d'11 a 14 hores
Dilluns tancat

Visites comentades al públic en general, tots els dissabtes a les 18.30 h i els diumenges a les 12 h

Transport públic

Parada autobús Cavallers
Confluència amb les línies L1, L2, L3, L4, L5, L6, L7, L8, L10, L12 i L14

Col·laboren

FUNDACIÓ CAIXA CATALUNYA

Organitzen

Gènesi i evolució de la col·lecció

Del 22 de juliol de 2009 al 5 d'abril de 2010

Façana de l'Edifici Casino,
seu provisional del Museu d'Art Jaume Morera
(Oriol Rosell)

Gènesi i evolució de la col·lecció

Espai 1: Av. Blondel, 40 baixos.

Espai 2: C. Major, 31, Edifici Casino, 1a planta.

Del 22 de juliol de 2009 al 5 d'abril de 2010

Més enllà del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) i del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), paradigmes dels grans equipaments museístics de caràcter nacional, i d'aquells altres dedicats específicament a l'obra d'un artista de reconegut prestigi internacional, com ara el Museu Picasso, la Fundació Miró, la Fundació Tàpies o el Teatre Museu Dalí de Figueres, a Catalunya són pocs els museus dedicats monogràficament a l'art i, menys encara, aquells que aposten per eixamplar les seves col·leccions a l'art contemporani. En aquest sentit podem dir que Lleida constitueix un cas gairebé excepcional. Les col·leccions del Museu d'Art Jaume Morera estan orientades a promoure el coneixement de la història de l'art modern i contemporani a través de l'obra dels principals creadors vinculats a les terres de Lleida, incorporant obres d'altres artistes catalans i espanyols que ajuden a contextualitzar les seves aportacions. L'objectiu és clar: interpretar i explicar les manifestacions artístiques sobre la base d'una tasca de mediació cultural que, partint de l'entorn més immediat, projecti el fet local cap a l'universal. Des de la necessitat de dur a terme una decidida i continuada tasca de difusió de la creació contemporània, aquesta mirada s'ha ampliat, en els darrers anys, sobretot a partir de l'arribada de les obres procedents de les diferents edicions de la Biennal Leandre Cristòfol, assumint el repte que suposa que centres museístics del país, vinculats estretament al territori, puguin construir col·leccions d'art contemporani alternatives a les dels grans equipaments.

Aquesta decidida aposta per l'art modern i contemporani no ha sorgit del no-res, sinó que es planteja com una actualització i posada al dia de la tasca iniciada ara fa gairebé cent anys pels impulsors del Museu d'Art de Lleida, un museu creat l'any 1915 amb la voluntat d'esdevenir un aparador de l'art del moment i un element de dinamització cultural de la ciutat. La seva història és també el testimoni de les diferents visions que ha suscitat l'art en la nostra societat i un reflex dels encerts i dels fracassos de les administracions públiques titulars en reconèixer el paper que ha de jugar el patrimoni artístic en la cultura dels ciutadans, especialment d'aquell que ens parla del passat més recent i del present en construcció.

Amb aquesta exposició volem fer una mirada enrere i acostar-nos als diferents moments històrics que han donat caràcter a les nostres col·leccions. Fer una ullada als fons fundacionals del Museu d'Art de Lleida, conformats per les obres dels pensionats de la Diputació de Lleida, un petit nombre de dipòsits del Museu d'Art Modern de Madrid i per les donacions del pintor Jaume Morera i Galícia, conjunt que responia a la voluntat de la Diputació i l'Ajuntament de Lleida de reunir una incipient col·lecció artística que dotés de contingut una nova institució cultural concebuda com un instrument de formació. Una

actuació que va ser continuada i eixamplada amb les primeres donacions i les primeres operacions de compra, realitzades al llarg dels anys vint, que incorporaren al fons del Museu les importants col·leccions dels principals artistes lleidatans del moment (com el cas de Xavier Gosé, Baldomer Gili i Roig o Antoni Samarra), tant si eren presents a la nostra ciutat com si desenvolupaven les seves exitoses trajectòries a l'exterior.

Una política que es veuria truncada per l'esclat de la Guerra Civil, que tan nefastes conseqüències tindria per al Museu d'Art Jaume Morera —nom que va rebre el Museu des de l'any 1924—, que restaria tancat durant molts anys. Els importants buits en la col·lecció que la inexistent política cultural del franquisme generà no serien reconduïts fins a la recuperació de les institucions democràtiques, moment en què es produiria un cert canvi en la consideració social del patrimoni artístic de la ciutat i, consegüentment, dels seus museus. Un canvi que amb el temps, però, es va demostrar francament tímid per part de les noves autoritats democràtiques, que no es van decidir a plantejar solucions definitives per a la correcta ubicació i efectiva renovació dels museus de la ciutat i, consegüentment, no prestaren una adequada atenció a la necessitat de recuperar el temps perdut quant a les seves col·leccions.

Caldria esperar a la dècada dels noranta per assistir als primers intents d'articular una política museística integral per a la ciutat i, per tant, per al redreçament de la política d'adquisicions del Museu. Un cop definit l'art del segle XX com el seu àmbit d'actuació, prenent com a punt de referència la recuperació i difusió de l'obra dels artistes lleidatans contemporanis, la seva activitat s'adreçà a omplir els buits de la col·lecció del Museu, incorporant obres corresponents a l'avantguarda dels anys trenta (Leandre Cristòfol, Antoni Garcia Lamolla, Enric Crous i Josep Viola), a l'art de la primera postguerra, a la irrupció de l'abstracció i el moviment informalista, i a reflectir la ruptura conceptual i les manifestacions experimentals que van des dels anys setanta fins als noranta. Era aquest, sens dubte, un compromís assolit pel Museu, entenent que tenia el deure i la responsabilitat de configurar una col·lecció que expliqués als seus visitants la producció local i el debat i les relacions d'aquesta amb altres contextos més amplis a través de les millors obres.

La col·lecció d'art del Museu d'Art Jaume Morera de Lleida es configurava així com una col·lecció "local" quant a l'origen territorial de la major part dels artistes representats, però que s'escapava d'aquesta consideració si ens atenem a la dimensió artística de l'obra de molts d'ells. Si bé és evident el pes que han d'assolir en la col·lecció les obres corresponents als principals artistes lleidatans i aquelles altres que puguin ajudar a proporcionar elements clau

Façana del Museu d'Art de Lleida (Mercat de Sant Lluís), 1917-1934

Interior del Museu d'Art de Lleida, 1917-1934

en la interpretació dels canvis artístics esdevinguts a la Lleida del segle XX, també és clar que el Museu havia de trencar els límits territorials de la seva col·lecció, tot incorporant aquelles obres d'àmbit nacional que permetessin l'adequada contextualització de l'obra dels artistes lleidatans, com han estat el cas de les corresponents a Cuixart, August Puig, Hernández Pijuan, Guinovart, Brossa, etc.

Aquesta eixamplament de la mirada del Museu s'ha vist reforçada en els darrers temps en incorporar les obres procedents de la Biennal Leandre Cristòfol, així com de la programació del Centre d'Art La Panera, el criteri de la qual respon a la voluntat d'oferir un panorama heterogeni del que està succeint en l'àmbit artístic espanyol i, a partir d'aquí, reunir un conjunt d'obres que actuï com a testimoni patrimonial. És, per tant, una col·lecció generalista que parteix dels mateixos supòsits de les col·leccions artístiques dels principals museus espanyols d'art contemporani, tot i que amb una vocació més pronunciada de prospecció dels nous valors artístics emergents.

Revisió històrica i prospecció del present artístic, dos pols que configuren l'ànima i el sentit d'un Museu, ja gairebé centenari, que resta a l'espera que les seves col·leccions, testimoni del que ha estat un convuls i controvertit segle, trobin una seu definitiva per ser mostrades en tota la seva dimensió, possibilitant la transformació del Museu en un espai dinàmic de reflexió crítica i en un referent de la vitalitat cultural de la ciutat, al servei de l'educació i el gaudi dels seus ciutadans.

Sala d'exposicions del Museu d'Art Jaume Morera a l'antic Hospital de Santa Maria, 1959-1969

Génesis y evolución de la colección

Espacio 1: Av. Blondel, 40 bajos.

Espacio 2: C. Major, 31, Edificio Casino, 1ª planta.

Del 22 de julio de 2009 al 5 de abril de 2010

Más allá del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) y del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), paradigmas de los grandes equipamientos museísticos de carácter nacional, y de aquellos otros dedicados específicamente a la obra de un artista de reconocido prestigio internacional, como el Museu Picasso, la Fundació Miró, la Fundació Tàpies o el Teatre Museu Dalí de Figueres, en Cataluña son pocos los museos dedicados de forma monográfica al arte y, todavía menos, los que apuestan por extender sus colecciones al arte contemporáneo. En este sentido podemos decir que Lleida constituye un caso casi excepcional. Las colecciones del Museu d'Art Jaume Morera están orientadas a promover el conocimiento de la historia del arte moderno y contemporáneo a través de la obra de los principales creadores vinculados a las tierras de Lleida, incorporando obras de otros artistas catalanes y españoles que ayuden a contextualizar sus aportaciones. El objetivo es claro: interpretar y explicar las manifestaciones artísticas sobre la base de una labor de mediación cultural que, partiendo del entorno más inmediato, proyecte lo local hacia lo universal. Desde la necesidad de llevar a cabo una decidida y continuada tarea de difusión de la creación contemporánea, esta mirada se ha ampliado, en los últimos años, sobre todo a partir de la incorporación de las obras procedentes de las diferentes ediciones de la Bienal Leandre Cristòfol, al asumir el reto que supone que centros museísticos del país, vinculados estrechamente al territorio, puedan construir colecciones de arte contemporáneo alternativas a las de los grandes equipamientos.

Esta decidida apuesta por el arte moderno y contemporáneo no ha surgido de la nada, sino que se plantea como una actualización y puesta al día de la tarea iniciada ahora hace casi cien años por los impulsores del Museu d'Art de Lleida, un museo creado en el año 1915 con la voluntad de llegar a ser un escaparate del arte del momento y un elemento de dinamización cultural de la ciudad. Su historia es también el testimonio de las diferentes visiones que ha suscitado el arte en nuestra sociedad y un reflejo de los aciertos y de los fracasos de las administraciones públicas titulares al reconocer el papel que tiene que jugar el patrimonio artístico en la cultura de los ciudadanos, especialmente de aquel que nos habla del pasado más reciente y del presente en construcción.

Other than the Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) and the Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), which are paradigms of the big museum facilities of a national character, and those museums specifically dedicated to the works of a world renown artist, like the Museu Picasso, the Fundació Miró, the Fundació Tàpies or the Teatre Museu Dalí of Figueres, in Catalonia, there are few museums specifically dedicated to art, and even fewer which are prepared to welcome contemporary art into their collections. For this reason, we can say that Lleida constitutes an almost exceptional case: the collections kept in the Museu d'Art Jaume Morera are orientated towards promoting the knowledge of the history of modern and contemporary art through the works of the principal creators from the Lleida region, by incorporating other Catalan and Spanish artists' works which help contextualise their contributions. The museum's aim is clear: to interpret and explain artistic manifestations on the basis of a cultural

mediation task which is rooted in the immediate surroundings, and projects local events on a universal scale. Due to the need to undertake a decisive and continued promotion of contemporary creation, this scope has been widened, especially in the last few years since the arrival of the works from the different editions of the Biennial Leandre Cristòfol, to take on board the challenge faced by those museums in Catalonia which are tightly linked to their region, to build up alternative contemporary art collections to those found in larger facilities.

This strong commitment to modern and contemporary art has not emerged from nothing, but is seen as an upgrade and update of the work initiated almost a hundred years ago by the promoters of the Museu d'Art de Lleida, which was created in 1915 with the aim to becoming a showcase for the art of the time and an element of cultural dynamization for the city. Its history is also a testimony to the different visions art has raised in our society, and a reflection of the successes and failures of the public administrations in charge of promoting the role artistic heritage, and especially that which represents a near past and a present under construction, has to play in their citizens' cultural scope.

En dehors du Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) et du Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA), paradigmes des grands équipements muséaux à caractère national, et de ceux qui sont spécifiquement consacrés à l'œuvre d'artistes de renommée internationale, comme le Museu Picasso, la Fundació Miró, la Fundació Tàpies ou le Teatre Museu Dalí de Figueres, en Catalogne il y a peu de musées monographiques consacrés à l'art, et il y en a moins encore qui choisissent d'ouvrir leurs collections à l'art contemporain. En ce sens, Lleida constitue presque un cas à part. Les collections du Museu d'Art Jaume Morera sont destinées à faire connaître l'histoire de l'art moderne et contemporain à travers l'œuvre des principaux créateurs liés cette région, tout en intégrant des créations d'autres artistes catalans et espagnols, ce qui permet une mise en perspective de leurs apports. L'objectif est clair : interpréter et expliquer les manifestations artistiques en s'appuyant sur un travail de médiation culturelle qui, ancré dans l'environnement le plus immédiat, situe le fait local dans sa dimension universelle. La nécessité de mener à bien un travail ferme et constant de diffusion de la création contemporaine a mené, ces dernières années, à une conception élargie, surtout avec l'arrivée des œuvres issues des éditions successives de la Biennial Leandre Cristòfol, l'enjeu étant que des centres muséaux du pays, étroitement liés au territoire, puissent bâtir des collections d'art contemporain parallèlement aux grandes infrastructures.

Ce choix résolu en faveur de l'art moderne et contemporain ne surgit pas du néant, mais constitue une réaffirmation et une mise au jour du travail entrepris voilà presque cent ans par les promoteurs du Museu d'Art de Lleida, créé en 1915 et voué à devenir une vitrine de l'art vivant et un facteur de dynamisation culturelle de la ville. Son histoire témoigne aussi des différentes visions de l'art dans notre société et reflète les réussites et les échecs des administrations publiques quant à la reconnaissance du rôle que joue ou devrait jouer le patrimoine artistique dans la culture des citoyens, notamment celui qui nous renvoie au passé le plus récent et au présent en construction.

Sala d'exposicions del Museu d'Art Jaume Morera a l'edifici d'El Roser, 1975-2007 (Antoni Llonçà)

